

Olsztyn, 19 grudnia 2019 r.

PS-VI.431.1.69.2019.ICZ

*Pani*  
*Anna Marchlewska - Barczewska*  
*Dyrektor*  
*Powiatowego Centrum*  
*Pomocy Rodzinie*  
*w Nowym Mieście Lubawskim*

### **WYSTĄPIENIE POKONTROLNE**

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko–Mazurskiego nr FK-IV.0030.931.2019 z dnia 3 października 2019 roku /**akta kontroli str. 1/** zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko–Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Iwona Czmochowska – główny specjalista, kierująca zespołem kontrolnym,
2. Agnieszka Pastuła – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim, 13-300 Nowe Miasto Lubawskie, ul. Grunwaldzka 3. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 9 października 2019 roku i zakończono w dniu 11 października 2019 roku. Zakresem przedmiotowym kontroli objęto organizację wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w świetle przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2019 poz. 1111 ze zm.), zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto skrótów:

- 1) PCPR/Centrum/kontrolowana Jednostka /Jednostka – co oznacza: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim,
- 2) Dyrektor/Dyrektor PCPR/Dyrektor kontrolowanej Jednostki – co oznacza: Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim – panią Annę Marchlewską-Barczewską,
- 3) regulamin – co oznacza: Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim,

- 4) Zespół – co oznacza: Zespół ds. pieczy zastępczej, wspierania rodziny, usamodzielnienia wychowanków, interwencji kryzysowej i przemocy, utworzony w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim,
- 5) Organizator – co oznacza Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim, wyznaczone przez Starostę Nowomiejskiego na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 6) koordynator – co oznacza koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, o którym mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zatrudnionego w PCPR,
- 7) osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą – co oznacza rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, o których mowa w art. 39 ust. 1 ustawy,
- 8) Powiat – co oznacza Powiat Nowomiejski.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Jednostkę. Kontrolę przeprowadzono w obecności pani Anny Marchlewskiej-Barczewskiej – Dyrektora PCPR. Ustaleń dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w Jednostce dokumentacji merytorycznej, informacje i wyjaśnienia przekazane bezpośrednio przez Dyrektora kontrolowanej Jednostki oraz akta osobowe w zakresie dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe koordynatorów.

Działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

## **USTALENIA KONTROLI**

### **1. Przedmiot kontroli w dokumentach organizacyjnych jednostki.**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim decyzją Starosty Nowomiejskiego znak: OP.8120.28.2011 z dnia 23 listopada 2011 roku, zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Nowomiejskim.

Organizacja oraz zasady funkcjonowania Centrum określone zostały w Regulaminie Organizacyjnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim, przyjętym:

- Uchwałą Nr 12/62/2015 Zarządu Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim z dnia 17 marca 2015 roku w sprawie przyjęcia regulaminu organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim, ze zmianami przyjętymi Uchwałą Nr 40/167/2015 Zarządu Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim z dnia 16 listopada 2015 r., Uchwałą Nr 71/327/2016 Zarządu Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim z dnia 22 września 2016 r.,
- obowiązującą Uchwałą Nr 150/822/2018 Zarządu Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim z dnia 29 sierpnia 2018 roku w sprawie przyjęcia regulaminu organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim **/akta kontroli str. 2-29/.**

Kontrolujący nie wnieśli uwag do treści powyższych dokumentów organizacyjnych.

### **2. Stan zatrudnienia pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, realizujących zadania z zakresu udzielania wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej.**

Na podstawie analizy treści dokumentów organizacyjnych kontrolowanej Jednostki ustalono, że zadania Zespołu ds. pieczy zastępczej, wspierania rodziny, usamodzielnienia wychowanków, interwencji kryzysowej i przemocy, ujęte zostały w Regulaminie organizacyjnym PCPR w Nowym Mieście Lubawskim.

W toku kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą w Zespole zatrudnionych było 10 osób, w tym:

- koordynatorzy, 4 osoby łącznie, z czego:
  - 2 osoby zatrudnione były w ramach umowy o pracę, każda w wymiarze 1 etatu, w tym 1 osoba w dniu podjęcia czynności kontrolnych przebywająca na urlopie macierzyńskim),
  - 2 osoby zatrudnione w ramach umowy zlecenia w wymiarze 80 h miesięcznie,
- starszy specjalista pracy z rodziną zatrudniony w wymiarze 1 etatu,
- pedagog zatrudniony na podstawie umowy zlecenia w wymiarze 10 h miesięcznie,
- psycholog, 4 osoby łącznie każda zatrudniona na podstawie umowy zlecenia.

W kontrolowanej jednostce 2 koordynatorów zatrudnionych było na podstawie umowy o pracę, która wykonywana była przez nich w systemie zadaniowego czasu pracy, natomiast 2 koordynatorów zatrudnionych było na podstawie umów o świadczenie usług, co zgodnie jest z zapisami art. 79 ust 2 ustawy /**akta kontroli str. 30-45/**.

### **3. Zgodność zatrudnienia koordynatorów z wymaganymi kwalifikacjami oraz zapewnienie im szkoleń, mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.**

Z analizy dokumentacji kadrowej, dokonanej przez kontrolujących wynika, że osoby zatrudnione w Centrum jako koordynatorzy, posiadały kwalifikacje niezbędne do pracy na tym stanowisku, zgodnie z wymogami określonymi w art. 78 ust. 1 pkt 1 ustawy. Akta osobowe zawierały także oświadczenia, potwierdzające spełnianie przez koordynatorów warunków określonych w art. 78 ust. 1 pkt 2-4 ustawy, to jest o:

- niepozbawieniu/nieograniczeniu władzy rodzicielskiej,
- nieskazaniu prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo (w tym także skarbowe),
- wypełnianiu obowiązku alimentacyjnego, w przypadku gdy taki wynikał z tytułu egzekucyjnego.

W przypadku koordynatora, który w dniu podjęcia czynności kontrolnych przebywał na urlopie macierzyńskim, akta osobowe nie zawierały oświadczenia, o wypełnianiu przez niego obowiązku alimentacyjnego. Przyczyną powstania nieprawidłowości była niedostateczna znajomość przepisów prawnych, co w opinii organu nadzoru skutkowało wykonywaniem obowiązków służbowych przez osobę nieuprawnioną, niespełniającą ustawowo określonych warunków.

Ustalono, że praca koordynatorów nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego, zgodnie z art. 79 ust. 3 ustawy. Koordynatorzy nie prowadzili postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez Powiat, czego nie dopuszcza art. 79 ust. 4 ustawy /**akta kontroli str. 46-50/**.

Stwierdzono ponadto, że zadania realizowane przez koordynatorów zgodne były z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /**akta kontroli str. 33-41/**.

Ustalono, że koordynatorzy systematycznie podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szeregu szkoleń, kursów i konferencji, których wykaz stanowią **akta kontroli str. 46-50**.

#### **4. Charakterystyka rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie.**

W okresie objętym kontrolą na terenie Powiatu funkcjonowało 51 rodzin zastępczych, z czego 35 rodzin spokrewnionych, 16 rodzin niezawodowych oraz 1 rodzinny dom dziecka. Ponadto ustalono, że w dacie kontroli w Powiecie funkcjonowało 40 rodzin zastępczych, z czego 28 rodzin było objętych wsparciem koordynatora natomiast 12 rodzin pozostawało pod opieką Organizatora. W okresie objętym kontrolą na terenie Powiatu powstało łącznie 8 rodzin zastępczych, w tym 6 pełniących funkcję rodzin zastępczych spokrewnionych oraz 2 pełniące funkcję niezawodowych rodzin zastępczych, a rozwiązało się 12 rodzin zastępczych, w tym 7 pełniących funkcję spokrewnionych rodzin zastępczych a 5 niezawodowych rodzin zastępczych /**akta kontroli str. 51-54/**.

#### **5. Zapewnienie wsparcia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.**

Ustalono, że w PCPR nie wprowadzano, w formie wewnętrznych zarządzeń, odrębnych regulacji dotyczących pracy koordynatora, rodzaju sporządzanej przez niego dokumentacji, czy też sposobu jej prowadzenia. Ustalono, że koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pracowali nie więcej niż z 15 rodzinami, co zgodne jest z zapisami art. 77 ust. 4 ustawy. Stwierdzono ponadto, że zadania koordynatora, w stosunku do rodzin nieobjętych jego wsparciem, realizował przedstawiciel Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zatrudniony na stanowisku starszego specjalisty pracy z rodziną.

Ustalono, że rodziny zastępcze, w każdym badanym przypadku pisemnie wnioskowały o objęcie ich opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Dyrektor Centrum po wpływie powyższego wniosku dokonywał na nim dekretacji, wyznaczając tym samym osobę do podjęcia pracy z rodziną. Następnie rodzina zastępcza składała pisemną informację, w której wyrażała swoją opinię (pozytywną bądź negatywną) na temat osoby wyznaczonej przez Dyrektora /**akta kontroli str. 55-57/**.

W okresie objętym kontrolą nie wpłynął do PCPR żaden wniosek o zmianę osoby koordynatora. W przypadku konieczności zmiany osoby koordynatora, która wynikała z jego usprawiedliwionej nieobecności, rodziny zastępcze telefonicznie informowane były o konieczności udzielania im wsparcia przez specjalistę pracy z rodziną, do czasu zatrudnienia osoby na czas zastępstwa nieobecnego koordynatora. Kontrolowana jednostka jednocześnie podjęła stosowne działania w celu zatrudnienia pracownika, który po zawarciu umowy objął wsparciem wszystkie rodziny, które wnioskowały o tę formę wsparcia /**akta kontroli str. 58/**.

Należy zatem uznać, że Organizator realizował obowiązek wynikający z art. 77 ust. 2 ustawy.

#### **6. Organizacja wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej.**

W zakresie organizacji wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Nowomiejskiego podejmowane były liczne działania, w szczególności w postaci:

**a) zapewnienia badań psychologicznych rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka:**

Stwierdzono, że rodziny zastępcze, jak również osoby prowadzące rodzinne domy dziecka, zamieszkujące teren Powiatu, w każdym badanym przypadku poddawane były badaniom psychologicznym, w wyniku których sporządzone zostały opinie o predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Na podstawie analizy akt osobowych ustalono, że badania psychologiczne, w przypadku rodzin zastępczych niezawodowych oraz osób prowadzących rodzinny dom dziecka na terenie powiatu nowomiejskiego, przeprowadzane były co dwa lata, przez psychologa, który posiadał tytuł zawodowy magistra na kierunku psychologia oraz co najmniej 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym, co zgodne jest z zapisami art. 46 ust. 3 oraz art. 42 ust.1 pkt 5 lit. b ustawy. W wyniku analizy dokumentacji wybranych rodzin zastępczych ustalono ponadto, że w przypadku 2 rodzin zastępczych spokrewnionych, sporządzone zostały, 2 opinie o predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej przez psychologa, nieposiadającego 2-letniego doświadczenia w poradnictwie rodzinnym, co zgodnie z ustnym wyjaśnieniem Dyrektora kontrolowanej jednostki, przyjętym do protokołu w dniu 11.10.2019 r., „*było przeoczeniem ze strony koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, polegającym na błędnym zatytułowaniu przez psychologa dokumentu, który powinien przyjąć nazwę: opinia dotycząca rodziny zastępczej państwa....*”. W opinii kontrolujących złożone wyjaśnienie nie znajduje potwierdzenia w rzeczywistości, bowiem przedłożone dokumenty ewidentnie noszą znamiona opinii o predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, o której mowa w art. 46 ust. 3 ustawy, do której sporządzenia uprawniony jest tylko i wyłącznie psycholog, posiadający 2-letni staż pracy w poradnictwie rodzinnym (art. 42 ust.1 pkt 5 lit. b ustawy). Pomimo, że zapis cytowanego przepisu określa wprost formy rodzinnej pieczy zastępczej, które zobowiązane są do przedkładania co 2 lata opinii o predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w sytuacji, kiedy Organizator decyduje się sporządzać taki dokument również w przypadku spokrewnionych rodzin zastępczych, winien wykonywać tę czynność w oparciu o obowiązujące w tym zakresie zapisy prawne. Z uwagi na fakt, że kontrolujący nie mieli bezpośredniego do czynienia z rodziną, ocena skutków nieprawidłowości była niemożliwa. Nie stwierdzono, aby miała ona bezpośredni wpływ na realizację zadania /akta kontroli str. 59-66/.

**b) zapewniania rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń, mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby:**

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonywał weryfikacji potrzeb szkoleniowych rodzin zastępczych. Weryfikacja ta dokonywana była „(...) na podstawie potrzeb zgłaszanych przez rodziny zastępcze oraz informacji przekazywanych przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Koordynatorzy określali potrzeby szkoleniowe rodzin na podstawie rozmów, obserwacji i spostrzeżeń dokonywanych podczas wizyt domowych w rodzinach zastępczych. Ponadto podczas

weryfikacji potrzeb szkoleniowych, uwzględniano zalecenia i wskazówki wydawane przez specjalistów pieczy zastępczej, tj. pedagoga i psychologa” /akta kontroli str. 67-68/.

Osoba wytypowana do przeprowadzenia szkolenia przedstawiała propozycje zakresu tematycznego szkoleń adresowanych do rodzin zastępczych, z których następnie wybrane były te, odpowiadające zgłoszonym potrzebom /akta kontroli str. 69/.

Szkolenia zorganizowane przez PCPR w Nowym Mieście Lubawskim, prowadzone były zarówno przez specjalistów zatrudnionych z zewnątrz, jak i przez pracowników Organizatora, w ramach powierzonych obowiązków służbowych.

W 2018 roku rodziny zastępcze z terenu powiatu nowomiejskiego miały możliwość uczestnictwa w szkoleniach z zakresu:

- kształcenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych,
- wspierania rozwoju dziecka poprzez ćwiczenia grafomotoryczne,
- cyberprzemocy, mobbingu, sekstingu, agresji i motywacji.

Ponadto w ramach obchodów w 2018 roku Dni Rodzicielstwa Zastępczego pedagog zatrudniony w PCPR przeprowadził warsztaty pn. „Jesteśmy rodziną - rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców zastępczych”.

W 2019 roku PCPR zapewnił rodzinom dostęp do szkoleń pn.:

- „Wzloty i upadki rodzica zastępczego”,
- „Dziecko w okresie dorastania – wyzwania opiekuna, trudy dziecka. Jak to pogodzić?”

28 sierpnia 2019 roku w Zespole Szkół im. Cypriana Kamila Norwida w Nowym Mieście Lubawskim odbyły się warsztaty dedykowane dla młodzieży z rodzin zastępczych pn. „Dzień dobry dorosłość”, w ramach których podjęto zagadnienia dotyczące trudów i znoju okresu dorastania, bezpiecznej młodości, przygotowania wejścia na rynek pracy oraz budowania poczucia własnej wartości. W ramach obchodów w 2019 roku Dni Rodzicielstwa Zastępczego psycholog zatrudniony w PCPR przeprowadził warsztaty pn. „Małżeństwo–dobre relacje–silna rodzina” /akta kontroli str. 73/.

**c) zapewnienia pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych:**

Ustalono, że PCPR w Nowym Mieście Lubawskim w okresie objętym kontrolą zapewniało rodzinom zastępczym pomoc i wsparcie w ramach grup wsparcia. Spotkania odbywały się w siedzibie PCPR.

W 2018 roku spotkania w ramach grup wsparcia odbywały się 1 raz w miesiącu. Dla rodzin zastępczych spokrewnionych odbywały się w każdy pierwszy piątek miesiąca, dla rodzin zastępczych niezawodowych i osób tworzących rodzinny dom dziecka w każdy ostatni piątek miesiąca. W spotkaniach tych uczestniczył koordynator Zespołu. Z uwagi na niską frekwencję rodzin zastępczych w spotkaniach w ramach grup wsparcia, po konsultacji z nimi, ograniczono ich częstotliwość do 1 spotkania na kwartał. Informacja wskazująca rodzinom terminy spotkań skierowana została do nich na piśmie oraz zamieszczona na stronie internetowej PCPR. Na podstawie pisemnej informacji Dyrektora ustalono, że „cykliczne spotkania w ramach grup wsparcia stanowiły dla rodzin możliwość wymiany doświadczeń, oraz otrzymania wsparcia w grupie osób pełniących funkcję rodzica zastępczego. Początkowo spotkania odbywały się w obecności starszego specjalisty pracy z rodziną, następnie

*przekształciły się w spotkania w ramach grupy samopomocowej. Rodziny zostały przy tym poinformowane o możliwości zgłaszania potrzeb spotkań ze specjalistami* **/akta kontroli str. 74/**.

W dniu 30 maja 2019 roku jedna z rodzin zastępczych, zamieszkałych na terenie Powiatu, złożyła w PPCR pisemną deklarację, o gotowości pełnienia funkcji rodziny pomocowej dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Z uwagi na brak potrzeb rodzin zastępczych w tym zakresie, nie zawarto z nią stosownej umowy. Ponadto, w przypadku wystąpienia powodów zdrowotnych lub losowych, pracownicy udzielający wsparcia rodzinom zastępczym, posiadali informację o możliwości zapewnienia okresowej opieki dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej. Rodziny zastępcze na wypoczynek letni wyjeżdżały wspólnie z dziećmi lub korzystały z niego w okresie urlopowania dzieci do domu rodzinnego. W związku z wystąpieniem w jednej z rodzin zastępczych powodów zdrowotnych – okresową opiekę nad dzieckiem przebywającym w pieczy zastępczej pełnił w tamtym czasie członek rodziny, mieszkający wspólnie z rodziną zastępczą, który związku z zaistniałą wówczas sytuacją, złożył do sądu stosowny wniosek o ustanowienie go rodziną zastępczą dla małoletniego dziecka. Właściwy rejonowo sąd rodzinny, przychylił się pozytywnie do powyższego wniosku.

Ustalono zatem, że zadanie wynikające z zapisu art. 76 ust. 4 pkt 17 ustawy, w okresie objętym kontrolą, było realizowane przez PCPR w Nowym Mieście Lubawskim **/akta kontroli str. 74/**.

**d) organizowania dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy:**

Zgodnie z art. 66 ust. 1 ustawy przy zapewnianiu pieczy i wychowania dzieciom umieszczonym w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka, mogą korzystać z pomocy wolontariuszy, organizowanej przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą „w ramach współpracy z pedagogiem szkolnym w Gimnazjum im. .Filomatów Nowomiejskich w Nowym Mieście Lubawskim oraz pracującym z wolontariuszami uzgodniono, iż w przypadku wystąpienia potrzeby zorganizowania wsparcia wolontariuszy dla rodzin zastępczych, PCPR może liczyć na wsparcie w jej zorganizowaniu. Ponadto w 2017 roku, podczas szkolenia rodziców zastępczych poinformowano ich o zasadach korzystania z pomocy wolontariuszy” **/akta kontroli str. 74/**.

**e) prowadzenia poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej:**

Stwierdzono, że rodziny zastępcze oraz dzieci przebywające w pieczy zastępczej, w okresie objętym kontrolą miały możliwość skorzystania z pomocy i wsparcia, oferowanego przez psychologa i pedagoga, zatrudnionych w PCPR w Nowym Mieście Lubawskim. Zgodnie z pisemną informacją Dyrektora kontrolowanej Jednostki „specjaliści w zależności od potrzeby pracują z rodzinami zastępczymi oraz dziećmi i sporządzają raport z udzielonej pomocy i wsparcia. Dokonują obserwacji rodzin i ich dzieci w warunkach domowych, prowadzą oddziaływania terapeutyczne i konsultacje, z których opracowują raporty

*o predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodzinny zastępczej. Ponadto rodziny zastępcze oraz osoby prowadzące rodzinny dom dziecka mają możliwość korzystania z bezpłatnego poradnictwa świadczonego przez neurologopedę” /akta kontroli str. 74/.*

**f) zapewnienia pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego:**

Ustalono, że PCPR zapewniał w okresie objętym kontrolą pomoc w formie poradnictwa prawnego osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą. W strukturze PCPR zatrudniony był radca prawny, który świadczył usługi dla rodzin zastępczych, ich dzieci oraz dzieci przebywających w pieczy zastępczej. W ramach poradnictwa prawnego prawnik przyjmował 2 razy w tygodniu, tj. we wtorki oraz środy, kiedy udzielał porad również dla mieszkańców powiatu nowomiejskiego. Rodziny zastępcze miały możliwość do korzystania z poradnictwa prawnego w pierwszej kolejności, po uprzednim zgłoszeniu takiej potrzeby Organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej /akta kontroli str. 74-75/.

**g) zapewniania rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego:**

Ustalono, że PCPR w okresie objętym kontrolą zapewniał rodzinom zastępczym oraz osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka dostęp do poradnictwa, mającego na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. Zgodnie z pisemną informacją Dyrektora „*Rodziny zastępcze niezawodowe oraz prowadzący rodzinny dom dziecka mają możliwość na terenie PCPR uczestniczenia w grupach wsparcia, korzystania z poradnictwa psychologicznego oraz pedagogicznego, brania udziału w szkoleniach, warsztatach i konferencjach, mających na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego*” /akta kontroli str. 75/.

## **7. Uwagi i wnioski:**

Mając na uwadze ustalenia kontroli stwierdzić należy, że w okresie objętym kontrolą, rodzinom zastępczym oraz osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim zapewniało dostęp do różnych form wsparcia, przewidzianych w art. 76 ustawy. Wobec powyższego rekomenduje się podejmowanie dalszych działań, mających na celu zapewnienie rodzinnej pieczy zastępczej wszechstronnego wsparcia.

Jednocześnie rekomenduje się prowadzenie dokumentacji w taki sposób, aby odzwierciedlała ona całokształt sytuacji rodziny i prowadzonej w niej pracy, w sposób nie pozostawiający wątpliwości co do nazewnictwa poszczególnych dokumentów. Rzetelnie prowadzona dokumentacja stanowi bowiem podstawowe źródło wiedzy na temat rodziny, podejmowanych w niej działań jak i efektów prowadzonej pracy.

## **1. Zalecenia.**



W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnoszę o podjęcie przez Dyrektora, jako osoby odpowiedzialnej za ich powstanie, stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. Dokonywać weryfikacji pod kątem spełniania na stanowisku koordynatora wszystkich warunków określonych w art. 78 ust. 1 ustawy.
2. Opinie o predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej sporządzać przez psychologa, spełniającego warunki określone w art. art. 42 ust.1 pkt 5 lit. b ustawy.

Kontrolowanej jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2019, poz. 1111 ze zm.).

**Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

***Joanna Kastrau***

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej  
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego  
w Olsztynie

Iwona Czmochowska – główny specjalista

Agnieszka Pastuła – główny specjalista